

ders van het Oude' konden daar te kust en te keur gaan.¹⁵

Wat de *Bijdragen* betreft bleef het bij dit soort opmerkingen. Veel feller was de kritiek in de *Letteroefeningen*. Men had het daar nog moeilijker met het feit dat Den Ouden auteurs uitbracht die totaal niet voldeden aan de heersende culturele norm. Twee stukjes die begin 1828 bij hem waren uitgekomen, *De groote straatweg* van Bähler-Despar en *Het Liberalismus* van C. baron van Zuylen van Nijevelt, bewezen volgens het blad 'welke jammerlijke verdedigers de zaak der vroegere duisternis nog slechts aantreft: eene Vrouw, die zich belagchelijk maakt door buiten haren kring te treden ... en een Edelman, die, even als zijne voorvaderen in de middeleeuwen, niet schrijven kan, ten minste geen behoorlijken volzin maken'. Beiden werden rijp bevonden voor 'geestelijke verbeterhuizen'. Feller nog was het oordeel over een stukje van de wolkamer-oefenaar H. van der Biezen uit Veenendaal, *De Christen dezer eeuw, in de weegschaal des heilighdoms gewogen, maar te licht bevonden*. Dit 'libel' van 'de haspelaar Van der Biezen, die meer van wol verstand behoort te hebben', maar desondanks predikanten verketterde, was 'volkomen Aarlanderveensch, of, zoo als de man het misschien beter begrijpen zal, Arleveensch'. Na de schrijver van dit destijds uiterst denigrerend etiket voorzien te hebben, betuigde de recensent aangaande zijn uitgever: 'Wij wegen dezen Christen uit de Spiegelstraat niet'.¹⁶

15. GB 1827, 729.

16. VL 1828 I, 191v, 195, 376v.

17. *Lijst van boeken. Uitgegeven en te bekomen bij J.H. den Ouden, Boekverkooper in de Nieuwe Spiegelstraat bij de Prinsegragt, te Amsterdam*, z.j.; BKVB. 'Berigt van de uitgevers' in J. Newton, *Cardiphonia* I, 'Amsterdam (G. van Dijk & J.H. den Ouden) 1828, VI.

Den Ouden liet zich door de kritiek niet van de wijs brengen. In de zomer van 1828 bracht hij zijn eerste grote fondscatalogus uit, waarin ruim 60 titels voorkwamen. Tegelijk bereidde hij een herdruk voor van Newtons *Cardiphonia*, waarvan hij en G. van Dijk samen de rechten bezaten. De vierde druk van dit inmiddels uitverkochte driedelige werk moest goedkoper worden om het in breder kring te kunnen verspreiden. Daarom werd er meer compres gedrukt. Verder veranderde er weinig; 'alleen', zo voegden de uitgevers in hun voorbericht toe, 'hebben wij de spelling naar het tegenwoordig meest algemeen aangenomen gebruik laten verbeteren'. Ze eindigden met de wens dat de nieuwe druk 'hetzelfde nut moge stichten, dat zoo velen hiertoe, onder den Goddelijken zegen, van hetzelfde reeds hebben mogen ondervinden'.¹⁷

Er is alle reden om aan te nemen dat de aangehaalde woorden